

Opinie - Vlaamse BMW's, Waalse Trabantjes en de arbeidsmarkt (6.7.08)

De splitsing van het arbeidsmarktbeleid ligt als kernpunt op de tafel van de onderhandelingen die naar een communautair akkoord zouden moeten leiden. Het lijkt heel technisch maar het is cruciaal. Het wordt duidelijk dat dit onderdeel van het splitsingsdiscours het breekijzer is voor een sluipende splitsing van de sociale zekerheid. O.a. de SPa en het ABVV gingen daar deze week alvast over in de contramine.

Vlamingen zijn BMW's, zei de hoogste Vlaamse politieke functionaris enkele jaren geleden. Ze hebben Brains, een groot Maritiem vermogen en ze Werken hard. Hét uim? Eigenlijk bedoelde hij: de roestige puffende Trabanten in dit land zijn de Walen. Hij vertelde niet dat ooit drommen Vlamingen met een schoofzak naar de Walenpays trokken. Met deze passage wijst Pascal Verbeken in zijn boek Arm Walloni op het koppige Walencliché: ze zijn verslonsd, luie steunpilaren van de uitkeringseconomie. Maar niks is zo naakt als cijfers. Hier die van de RVA voor 2007: In België leeft 15,9% van de bevolking tussen 15 en 64 op enigerlei wijze van de werkloosheid. In het Vlaamse gewest is dat 14,2%, in Brussel 16,7% en in Walloni 18,5%. Deze cijfers geven al een heel ander beeld dan de perceptie van de luie Walen.

In het Zuiden zijn meer volledig werklozen op zoek naar werk. In Vlaanderen liggen de uitgaven voor brugpensioen, tijdskrediet en dienstencheques het hoogst. Daardoor is driekwart van de werklozen in Vlaanderen in feite onbeschikbaar voor de arbeidsmarkt. Maar in Walloni en vooral Brussel is het gros van de werklozen wel beschikbaar. De Vlaamse arbeidsmarkt wil een beroep doen op die beschikbare werklozen. Er werken bijvoorbeeld al veel Walen in het Kortrijkse.

Op 15 mei had in Namen een bijna idyllische ontmoeting (dixit De Standaard) plaats tussen mister Vlaanderen (Kris Peeters) en mister Walloni (Rudy Demotte). De twee spraken af samen een interregionale banenconferentie op te zetten. Doel: de interregionale mobiliteit op de Belgische arbeidsmarkt op gang trekken. Een paar dagen eerder, op 5 mei, tekende de hele top van de VDAB en de Waalse tegenhanger Forem present bij de start van het allereerste confederale arbeidsbemiddelingssteam. VDAB-topman Fons Leroy zei bij die gelegenheid: De tijd is voorbij dat VDAB en Forem zich voortdurend apart willen profileren, los van de federale RVA en los van elkaar. (DS 6 mei)

Het arbeidsbemiddelingsbeleid herfederaliseren lijkt aangewezen. Zo kan de arbeidsvraag over de regio's heen doelgerichter afgestemd worden op het arbeidsaanbod. Wat we nodig hebben is een beleid dat veel meer de Belgische arbeidsmarkt in zijn geheel beheert, ook al omdat bijna 30% van de bedrijven zetels heeft in twee of drie gewesten. Ze zijn goed voor een kwart van de jobs.

En toch, en toch veel volk in de Wetstraat gaat koppig diametraal de andere richting uit. Dat volk wil niet alleen de controle en opvolging van werklozen door de gewesten laten beslissen, maar ook het recht op uitkering, op brugpensioen en op tijdskrediet. Er zouden ook per gewest aparte regels komen voor schorsing van werklozen, het begrip passend werk, de uitzendarbeid, de sociale economie enzovoort.

Kris Peeters (ja, dezelfde!) is de eerste die vindt dat een verdere regionalisering van de arbeidsmarkt zich opdringt. Hoe kan dat nu? Welk argument kan hier spelen? In De Tijd maakt hij zijn beweegredenen duidelijk: Gezien het aantal werklozen in Vlaanderen (sic) moeten we het debat verruimen tot activering van inactieven, waarbij je wortel en stok nodig hebt. Hij wordt prompt bijgetreden door Unizo-voorman Karel Van Eetvelt: Het probleem is dat je die stok niet echt in handen hebt in Vlaanderen. De Vlaamse overheid zit op een

bepaald moment vast en moet dan op het federale niveau gaan smeken voor een fors bestraffingsbeleid. (De Tijd, 19 april) Vicegouverneur Luc Coene van de Nationale Bank zei het eerder al: grotere paardenmiddelen gebruiken om mensen die bruikbaar zijn in het arbeidsproces aan het werk te krijgen. (Vacature, 12 januari)

De werkgevers zitten verlegen om werknemers maar ze willen tegelijk werknemers van wie de sociale rechten geamputeerd zijn. Het veiligheidsnet van rechten omvormen tot een springplank van persoonlijke verantwoordelijkheid, heet dat in de newspeak van het neoliberalisme. Het is de facto waar de Lissabonagenda van de EU op uitdraait. De werkloosheid wordt dan herleid tot een probleem van de werkloze. Hij krijgt de zwartepiet toegespeeld

Stel: de VDAB in Gent is een andere instantie dan die in de Gentse kanaalzone. Maar Engels spreken is voor beide instanties een vereiste voor een baan, al is er geen aanbod van taallessen Engels. En het vervoer is verschillend voor de stad en de kanaalzone. Ondenkbaar? Op die manier is Brussel nochtans afgesneden van de industriezones in de periferie. Of hoe een gespleten infrastructuur heeft geleid tot absurde situaties. Moeten we deze farce echt nog verder drijven? Is het echt onmogelijk een fatsoenlijke regering te formeren die dit soort problemen oplost? Mensen zijn het splitsingsopbod beu. Hun echte probleem is het verlies van koopkracht. It's the economy stupid! Als sociale zaken en werkgelegenheid gesplitst zouden worden, is dat natuurlijk funest voor Wallonië. Maar het zou ook onherroepelijk leiden tot een ernstige recessie of het verder ontmantelen van de verzorgingsstaat. Dat zijn allemaal grote en serieuze belangen en ze hebben niets vandoen met Waalse arrogantie.

In naam van Red de Solidariteit ondertekend door
Guy Tordeur (ACV/CSC BHV), Rik Vermeersch (BBTK BHV), Rik Pinxten (UG),
Dirk Tuypens (acteur)

3 juli 2008

Links

[Red de Solidariteit](#)